

LEHDISTÖTIEDOTE nro 130/23

Luxemburgissa 5.9.2023

Unionin tuomioistuimen tuomio asiassa C-137/21 | Parlamentti v. komissio (Yhdysvaltojen kansalaisten viisumivapaus)

Komissiolla ei ollut velvollisuutta keskeyttää Yhdysvaltojen kansalaisten viisumivapautta vastavuoroisen kohtelun puuttumisen vuoksi

Komissiolla on laaja poliittinen harkintavalta sen arvioidessa tällaisen keskeyttämisen tarkoituksenmukaisuutta, kun kolmas maa asettaa yhden tai useamman jäsenvaltion kansalaisille viisumipakon

Unionin oikeuden tarkoituksena on varmistaa täysin vastavuoroinen viisumikohtelu. Lähtökohtaisesti vain sellaiset kolmannet maat, jotka myöntävät viisumivapauden kaikille unionin jäsenvaltioiden kansalaisille, voivat siten saada tällaisen vapauden omille kansalaisilleen. Kun kolmas maa, jolla on tällainen viisumivapaus, päättää tietyllä hetkellä asettaa yhden tai useamman jäsenvaltion kansalaisille viisumipakon, komissiolla on kuitenkin harkintavaltaa sen ratkaisemiseksi, onko viisumivapauden keskeyttäminen perusteltua. Sillä ei näin ollen ole automaattisesti velvollisuutta keskeyttää kyseisen kolmannen maan kansalaisten viisumivapautta. Unionin tuomioistuin hylkää siten Euroopan parlamentin komissiota vastaan nostaman laiminlyöntikanteen. Parlamentti pyysi unionin tuomioistuinta toteamaan, että komission olisi pitänyt keskeyttää tilapäisesti Yhdysvaltojen kansalaisten lyhytaikainen viisumivapaus, koska kyseinen maa oli asettanut Bulgarian, Kroatian, Kyproksen ja Romanian kansalaisille viisumipakon.

Kysymys siitä, tarvitsevatko tietyn kolmannen maan kansalaiset viisumin jäsenvaltion ulkorajan ylittämiseksi, on ratkaistu yhdenmukaisesti unionissa. Unionin lainsäätäjät – eli Euroopan parlamentti ja neuvosto – on antanut asetuksen¹, jossa vahvistetaan luettelo niistä kolmansista maista, joiden kansalaisilla on viisumipakko, ja luettelon niistä maista, joiden kansalaisia tämä vaatimus ei koske.

Niitä tapauksia varten, joissa kolmas valtio, jonka kansalaisilla on viisumivapaus, päättää asettaa viisumipakon yhden tai useamman jäsenvaltion kansalaisille, asetuksessa säädetään vastavuoroisuusmekanismista, jolla on monivaiheinen rakenne ja joka mahdollistaa solidaarisen reagoimisen unionissa. Tietyt näistä reaktioista, kuten viisumivapauden tilapäinen keskeyttäminen, on delegoitu komissiolle.

Yhdysvaltojen kansalaisilla on tällainen viisumivapaus. Koska kyseinen kolmas maa kuitenkin oli asettanut viisumipakon Bulgarian, Kroatian, Kyproksen ja Romanian kansalaisille, parlamentti kehotti komissiota lokakuussa 2020 keskeyttämään tämän viisumivapauden tilapäisesti esitettyään samanlaisen pyynnön vuonna 2017. Parlamentti katsoi, että asetuksen nojalla komissiolla oli velvollisuus tehdä näin. Komissio katsoi, että tässä vaiheessa olisi epätarkoituksenmukaista keskeyttää riidanalainen viisumivapaus erityisesti niiden vahingollisten poliittisten ja taloudellisten seurausten vuoksi, joita tällaisesta keskeyttämisestä voisi aiheutua unionille. Parlamentti

¹ Luettelon vahvistamisesta kolmansista maista, joiden kansalaisilla on oltava viisumi ulkorajoja ylittäessään, ja niistä kolmansista maista, joiden kansalaisia tämä vaatimus ei koske, 14.11.2018 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2018/1806 (EUVL 2018, L 303, s. 39).

nosti tämän vuoksi komissiota vastaan laiminlyöntikanteen Euroopan unionin tuomioistuimessa.

Unionin tuomioistuin hylkää parlamentin kanteen suuren jaoston kokoonpanossa tänään antamallaan tuomiolla.

Asetuksen mukaan **komissiolla ei ole automaattista velvollisuutta keskeyttää viisumivapautta, vaan sillä on tältä osin poliittista harkintavaltaa**. Tältä osin komission on otettava huomioon seuraavat kolme arviointiperustetta:

- asianomaisen jäsenvaltion kyseisen kolmannen maan kanssa viisumivapauden varmistamiseksi toteuttamien toimenpiteiden vaikutukset
- sen itsensä toteuttamat toimenpiteet kyseisen kolmannen maan viranomaisiin nähden erityisesti politiikan, talouden ja kaupan alalla kaikkien jäsenvaltioiden kansalaisten viisumivapauden palauttamiseksi tai käyttöönottamiseksi
- viisumivapauden keskeyttämisen seuraukset unionin ja sen jäsenvaltioiden ulkosuhteille kyseisen kolmannen maan kanssa.

Unionin tuomioistuin huomauttaa, että komissio on ottanut huomioon nämä kolme arviointiperustetta ennen kuin se päätyi siihen, ettei riidanalaista viisumivapautta keskeytetä. Komissio oli erityisesti katsonut, että viisumivapauden keskeyttämisellä voisi olla merkittäviä kielteisiä vaikutuksia useilla politiikan aloilla ja sektoreilla suhteessa Yhdysvaltoihin.

Komissio ei siten ylittänyt harkintavaltaansa, kun se katsoi, ettei sillä ollut velvollisuutta keskeyttää Yhdysvaltojen kansalaisten viisumivapautta, joten sitä ei voida moittia mistään laiminlyönnistä.

HUOMAUTUS: Laiminlyöntikanteen perusteella voidaan valvoa unionin toimielinten toimimatta jättämisen laillisuutta. Kanne voidaan nostaa vasta sen jälkeen, kun kyseessä olevaa toimielintä on kehoitettu tekemään ratkaisu. Kun lainvastaisuus on todettu, laiminlyönti on lopetettava asianmukaisin toimenpitein.

Tämä on tiedotusvälineiden käyttöön tarkoitettu epävirallinen asiakirja, joka ei sido Euroopan unionin tuomioistuinta.

Tuomion [koko teksti ja sen tiivistelmä](#) julkaistaan CURIA-sivustolla tuomion julistamispäivänä.

Lisätietoja: Gitte Stadler ☎ (+352) 4303 3127.

Kuvia tuomion julistamisesta on saatavilla sivustolla [Europe by Satellite](#) ☎ (+32) 2 2964106.

Pysykää kuulolla!

